

Prins Mauritsstraat 17, 4141 JC Leerdam, Postbus 75, 4140 AB Leerdam
T +31 345 63 96 96 W rps.nl

**QUICK SCAN FLORA EN FAUNAWET
P+R TERREIN BUSSTATION HEINENOORD**

Opdrachtgever
Contactpersoon

Provincie Zuid-Holland
Dhr. S.R. Altena

RPS advies- en ingenieursbureau bv

Referentienummer	1500044A34-R16-540
Projectleider	Arthur Karreman
Auteur	Madieke Gehem
Gecontroleerd door	Martin Waanders
Datum	6 juli 2016
Versie	definitief

paraaf voor akkoord:

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'A. Karreman', written over a horizontal line.

Arthur Karreman
projectleider

Dit rapport is vertrouwelijk. Geen enkel deel van dit rapport mag aan derden openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van RPS advies- en ingenieursbureau bv of van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
1.1.	Aanleiding	3
1.2.	Doel quick scan.....	3
1.3.	Flora- en faunawet in het kort	3
2.	INHOUD QUICKSCAN	5
2.1.	Projectgebied en werkzaamheden	5
2.2.	Inventarisatie.....	5
2.2.1.	Beschikbare gegevens	5
2.2.2.	Veldbezoek	5
2.3.	Effectanalyse voorgenomen werkzaamheden.....	5
2.4.	Bepaling maatregelen	5
2.5.	Advies vervolgtraject.....	6
3.	PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN	7
3.1.	Ligging en omschrijving projectgebied	7
3.2.	Ontwerp, werkzaamheden en planning	7
3.2.1.	Planning	8
4.	INVENTARISATIE	9
4.1.	Beschikbare gegevens	9
4.2.	Veldbezoek	9
4.3.	Aanwezige of te verwachten soorten.....	9
4.3.1.	Vaatplanten.....	9
4.3.2.	Zoogdieren.....	9
4.3.3.	Vogels	10
4.3.4.	Reptielen.....	10
4.3.5.	Amfibieën	10
4.3.6.	Vissen	11
4.3.7.	Ongewervelden.....	11
4.3.8.	Overzicht van de in het projectgebied aanwezige beschermde flora en fauna	11
5.	EFFECTANALYSE	13
5.1.	Zoogdieren	13
5.2.	Vogels	13
5.3.	Amfibieën	14
5.4.	Vissen	14
6.	MAATREGELEN.....	15
6.1.	Voorzorgsmaatregelen	15
6.2.	Soortgerichte maatregelen	15
6.3.	Goedgekeurde gedragscodes	16
7.	CONCLUSIE EN ADVIES VERVOLGTRAJECT	17
7.1.	Conclusie	17
8.	BRONNEN	18

BIJLAGEN:

- 1 Natuurwetgeving
- 2 Foto's projectgebied
- 3 Werkgrenzen
- 4 Resultaten Quickscanhulp.nl

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

Provincie Zuid-Holland wil een parkeer- en reisvoorziening (P+R terrein) creëren grenzend aan het busstation Heinenoord. Ten behoeve van het aan te leggen P+R terrein moet een voormalige luzerne-akker deels worden opgeheven. In verband met de herinrichting is een quick scan in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd.

1.2. Doel quick scan

Het doel van de quick scan is inzicht te krijgen in de beschermde planten- en diersoorten die voorkomen of kunnen voorkomen in het projectgebied en wat de effecten zijn van de ingreep op deze soorten. De gegevens voortvloeiend uit de quick scan geven duidelijkheid of een aanvullend onderzoek en een daaruit volgende toetsing aan de Flora- en faunawet (Natuurtoets) noodzakelijk is.

Bij ruimtelijke ingrepen zoals de herinrichting van de voormalige luzerne-akker ten behoeve van het creëren van een P+R terrein moet worden getoetst of er sprake is van strijdigheid met de Nederlandse natuurwetgeving. Bij dit project moet rekening worden gehouden met de Flora- en faunawet (zie ook bijlage 1). De Natuurbeschermingswet is hier niet van toepassing, omdat het projectgebied niet in of nabij een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied ligt. Het gebied ligt ook niet in of nabij een gebied dat begrensd is als Ecologische Hoofdstructuur.

1.3. Flora- en faunawet in het kort

De Flora- en faunawet is gericht op de duurzame instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten en is sinds 1 april 2002 in werking. Deze wet heeft een aantal verbodsbepalingen, maar ook voorwaarden waaronder bepaalde handelingen mogen plaatsvinden. De Flora- en faunawet geeft uitvoering aan de nationale en internationale doelstellingen voor de natuurbescherming in Nederland, samen met de Natuurbeschermingswet.

De via de Flora- en faunawet beschermde soorten zijn in drie categorieën onderverdeeld:

- tabel 1 - algemene soorten,
- tabel 2 - overige soorten,
- tabel 3 - soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn of in bijlage 1 van de AMvB en vogels.

Voor soorten uit tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht zolang er zorgvuldig gehandeld wordt. Soorten uit tabellen 2 en 3 genieten een zwaarder beschermingsregime. Bij ruimtelijke ingrepen waarbij schade verwacht wordt ten aanzien van tabel 2-soorten kan in sommige gevallen volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt worden.

Wanneer voor tabel 2-soorten voldoende mitigerende maatregelen kunnen worden genomen om de negatieve effecten van de uitvoeringswerkzaamheden (ingreep) op beschermde soorten te voorkomen, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet nodig. De mitigerende maatregelen dienen dan wel duidelijk beschreven te worden in een ecologisch werkprotocol, toegespitst op het onderliggende project. Is het niet mogelijk om voldoende mitigerende maatregelen te nemen voor tabel 2-soorten, dan dient een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Wanneer voor tabel 3-soorten negatieve effecten niet kunnen worden voorkomen, dient een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Hiervoor dient een alternatieven-afweging te worden opgesteld en het wettelijk belang te worden aangetoond.

NB. Vanaf januari 2017 zal de nieuwe Natuurwet in werking treden. Hierbij worden de huidige Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet samengevoegd tot één wetgeving. Ten aanzien van de huidige beschermde soorten via de Flora- en faunawet zal een verandering plaatsvinden waarbij voor sommige soorten de beschermingsstatus vervalt en voor andere soorten juist zwaarder wordt. Wat de daadwerkelijke gevolgen van de nieuwe natuurwetgeving exact gaat inhouden, is op dit moment echter nog niet duidelijk. Wanneer dit wel het geval is en voor onderhavig project aan de orde is, kan aanvullend advies plaatsvinden.

2. INHOUD QUICKSCAN

In dit hoofdstuk wordt de opbouw en inhoud van de quick scanrapportage beschreven. In de volgende hoofdstukken wordt inhoudelijk ingegaan op de aspecten van onderhavig project.

2.1. Projectgebied en werkzaamheden

Allereerst wordt in deze quick scanrapportage de ligging van het projectgebied omschreven en wordt de begrenzing aangegeven op een topografische kaart. Daarnaast wordt ook aangegeven hoe het projectgebied ten opzichte van een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied of het Natuurnetwerk Nederland ligt.

Voor de uitvoering van het project worden de verschillende werkzaamheden beschreven, waaronder de uitvoeringsperiode, te hanteren materieel en een eventuele fasering in de tijd voor zover dit reeds bekend is.

2.2. Inventarisatie

De basis voor de quick scan wordt gevormd door gegevens over het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten- en diersoorten binnen het projectgebied. Hiervoor wordt enerzijds een bureaustudie uitgevoerd naar bestaande, beschikbare verspreidingsgegevens, anderzijds vinden één of meerdere veldonderzoeken plaats.

2.2.1. Beschikbare gegevens

Grote delen van Nederland zijn in de afgelopen jaren reeds onderzocht op aanwezige beschermde soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken worden grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of op internet te raadplegen via Quickscanhulp.nl.

2.2.2. Veldbezoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek. Met dit veldbezoek kan beoordeeld worden of de planten- en diersoorten, die in de bestaande gegevens zijn genoemd, ook daadwerkelijk in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Deze beoordeling wordt gemaakt op basis van de aanwezigheid van biotopen. Daardoor is het mogelijk de quick scan in een periode van het jaar uit te voeren waarin niet alle soortgroepen aanwezig of actief zijn.

Daarnaast kan een inschatting worden gemaakt of aanvullend onderzoek in de gunstige inventarisatieperiode noodzakelijk is voor het opstellen van een goed onderbouwde natuurtoets.

2.3. Effectanalyse voorgenomen werkzaamheden

Wanneer bekend is welke soorten in het projectgebied aanwezig zijn of verwacht mogen worden, kan een analyse worden gemaakt van de te verwachten effecten door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Het betreft hier een beschrijving van verwachte tijdelijke negatieve effecten en/of negatieve effecten op langere termijn als gevolg van de werkzaamheden.

In hoeverre het mogelijk is om een complete effectanalyse te maken is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en duidelijkheid over de uit te voeren werkzaamheden en uitvoeringsplanning. Wanneer aanvullend onderzoek noodzakelijk blijkt kan pas na afloop van het benodigde onderzoek de effectanalyse worden afgerond.

2.4. Bepaling maatregelen

Negatieve effecten op beschermde soorten kunnen allereerst voorkomen worden door voorzorgsmaatregelen te nemen. Wanneer negatieve effecten als gevolg van de uit te voeren werkzaamheden toch worden verwacht, dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen te worden opgesteld en nageleefd. Hiermee wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen gegarandeerd. De mitigerende maatregelen sluiten aan op reeds opgestelde maatregelen in

bestaande, goedgekeurde gedragscodes en soortenstandaards. Wanneer de werkzaamheden overeenkomen met de werkzaamheden waar een gedragscode voor is opgesteld, kan de betreffende gedragscode gehanteerd worden.

Ook hier geldt dat de volledigheid aan mitigerende of compenserende maatregelen afhankelijk is van een goed beeld van de aanwezige natuurwaarden en daarmee van een volledige effectanalyse.

2.5. Advies vervolgtraject

Tenslotte wordt een advies gegeven voor het vervolgtraject. Uit een quick scan kan blijken dat in het projectgebied geen beschermde natuurwaarden aanwezig zijn en daarom geen negatieve effecten te verwachten zijn of dat negatieve effecten met voorzorgsmaatregelen voorkomen kunnen worden.

Anderzijds kan de quick scan als uitkomst hebben dat er een onvoldoende duidelijk beeld is van de aanwezige beschermde natuurwaarden en dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

3. PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

3.1. Ligging en omschrijving projectgebied

Het projectgebied betreft een luzerne-akker ten noorden/noordoosten van het busstation in het (agrarische) buitengebied van Heinenoord in de gemeente Binnenmaas (Provincie Zuid-Holland, km-hok 93, 425).

Het projectgebied ligt ter hoogte van de kruising van de provinciale weg N217 met de Reedijk, met in het oosten (Blaaksedijk-West) lintbebouwing en een bomenrij. Rondom het project-gebied loopt een watergang variërend in breedte en diepte. De vegetatie rondom de oevers bestaat voornamelijk uit algemene, stikstof minnende ruigtekruiden en grassen. De watergang langs de Reedijk heeft een matige ontwikkeling van onderwatervegetatie. De inrit van het toekomstige P+R terrein komt uit op de Reedijk. Aan de overzijde van de Reedijk ligt het bedrijventerrein Reedijk (deels nog in ontwikkeling) met een oppervlakte van ongeveer 20 hectare. Het projectgebied ligt op een afstand van ongeveer 500 meter van de Rijksweg A29. Nabij het projectgebied zijn bosschages en boomgroepen aanwezig.

Figuur 3.1: Ligging projectgebied aangegeven met rode omlijning (Bron kaart: CC BY 3.0 Kadaster)

3.2. Ontwerp, werkzaamheden en planning

Voor het te ontwikkelen P+R terrein zijn 4 ontwerpvarianten ontwikkeld; 2 aan de noordoostzijde en 2 aan de noordwestzijde van het busstation (figuur 3.2). In het originele schetsontwerp wordt in alle varianten uitgegaan van een eigen in- en uitrit vanaf de Reedijk. Om kosten te drukken in de grondwerving, aanlegkosten en de compensatie waterberging is in overleg met Connexxion een gecombineerd gebruik van de bestaande oprit besproken. In overleg met Connexxion moet deze oplossing nader worden vormgegeven. Voorkomen moet worden dat hierdoor extra wachttijden ontstaan voor de busdiensten.

Voor variant 2A en 2B met een gedeelde oprit moeten mogelijk één of enkele bomen gekapt worden, daarnaast moet een gedeelte van de sloot worden gedempt. Voor variant 1A en 1B met een gedeelde oprit moet een gedeelte van de bosschage worden verwijderd. Indien gekozen wordt voor een eigen oprit aan de Reedijk, moet mogelijk een gedeelte van de sloot worden gedempt. De exacte werkgrenzen zijn opgenomen in bijlage 3.

Figuur 3.2: Projectgebied met daarin de varianten inclusief de gecombineerde oprit; 1A biedt plek voor ± 65 parkeerplaatsen, 1B ± 95 parkeerplaatsen, 2A ± 60 parkeerplaatsen en 2B ± 90 parkeerplaatsen

3.2.1. Planning

De werkzaamheden dienen voor 7 maart 2019 gereed te zijn. Het is onbekend in welke periode van het jaar de werkzaamheden worden uitgevoerd.

4. INVENTARISATIE

4.1. Beschikbare gegevens

Voor dit project is gebruik gemaakt van Quickscanhulp.nl, landelijke soortverspreidingsatlassen en relevante internetpagina's.

Tabel 4.1: gebruikte bronnen ten behoeve van soortverspreidingsgegevens

Soortgroep	Bron(nen)
Vaatplanten	www.quickscanhulp.nl, www.verspreidingsatlas.nl
Zoogdieren	www.quickscanhulp.nl, www.vleermuis.net, www.verspreidingsatlas.nl
Vogels	www.quickscanhulp.nl
Reptielen	www.quickscanhulp.nl, www.ravon.nl
Amfibieën	www.quickscanhulp.nl, www.ravon.nl
Vissen	www.quickscanhulp.nl, www.ravon.nl
Insecten	www.quickscanhulp.nl, www.vlindernet.nl

4.2. Veldbezoek

Het oriënterend veldbezoek voor dit project heeft op 2 juni 2016 plaatsgevonden, het was deze dag ca. 15 graden en bewolkt. De inventarisatie is uitgevoerd door Sander Elzerman, hij is werkzaam als ecooloog bij Elzerman Ecologisch Advies. Tijdens dit veldbezoek zijn de aanwezige biotopen en terreinkenmerken geïnventariseerd en zijn aanwezige beschermde en bedreigde planten- en diersoorten genoteerd. In bijlage 2 zijn foto's weergegeven van het gebied.

4.3. Aanwezige of te verwachten soorten

Hieronder wordt beschreven welke beschermde of bedreigde soorten in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Onderstaande is het resultaat van de bureaustudie en het veldbezoek. Afhankelijk van in welke periode van het jaar het veldbezoek heeft plaatsgevonden is het mogelijk om per soort aan te geven wat de functie van het projectgebied is voor de soort (bijvoorbeeld leef-, voortplantings- en/of foerageergebied). Ook wordt aangegeven of de soorten voortkomend uit de bureaustudie in het projectgebied voorkomen of dat er geen geschikt biotoop aanwezig is. Als dit laatste het geval is, zal de betreffende soort niet verder worden behandeld in deze rapportage.

4.3.1. Vaatplanten

Binnen een afstand van 0-1 km van het projectgebied worden op Quickscanhulp.nl geen groeiplaatsen gemeld van bijzondere vaatplanten. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen en deze worden op basis van de aanwezige biotopen (open akkers en grasland) en intensief gebruik ook niet verwacht.

4.3.2. Zoogdieren

Quickscanhulp.nl geeft aan dat er binnen 0-1 km van het projectgebied waarnemingen bekend zijn van: gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Binnen 1-5 km afstand van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van steenmarter, bever, noordse woelmuis, meervleermuis en watervleermuis. Binnen het projectgebied zijn geen geschikte biotopen aanwezig voor bever en noordse woelmuis door het ontbreken van variatie in de vegetatie en overgangszones tussen land en water.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (in)directe waarnemingen van steenmarter gedaan. Door het ontbreken van gebouwen of holten in bomen en bodem kan een verblijfplaats van de steenmarter worden uitgesloten. Het projectgebied heeft mogelijk een foerageerfunctie en is onderdeel van een groter foerageergebied van steenmarter.

Tijdens het veldbezoek zijn wel waarnemingen gedaan van haas (zichtwaarneming), veldmuis, mol (molshopen), konijn en andere algemene muizensoorten. Deze soorten zijn weliswaar beschermd middels de Flora- en faunawet, maar worden aangeduid als algemene soorten (AMvB artikel 75, tabel 1), waarvoor een vrijstelling geldt.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen verblijfplaatsen geconstateerd in de bomen binnen het projectgebied. Het projectgebied kan onderdeel zijn van het foerageergebied van vleermuizen, door de aanwezigheid van opgaande groene elementen, watergangen, boomkruinen en open plekken. Door ontbreken van groter open water heeft het projectgebied geen functie voor watervleermuis en meervleermuis.

4.3.3. Vogels

Jaarrond beschermde vogels

Via quickscanhulp.nl zijn binnen 0-1 km afstand van het projectgebied waarnemingen bekend van diverse jaarrond beschermde soorten met een vaste rust- en verblijfplaats¹: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, slechtvalk, sperwer, wespandief en zwarte wouw. Quickscanhulp.nl geeft niet aan of het gaat om verblijfplaatsen, territoria, overvliegende of foeragerende vogels. Bij de oprit van de A29 is een verblijfplaats van buizerd bekend, het projectgebied maakt deel uit van een foerageergebied van deze soort.

Binnen het projectgebied zelf zijn tijdens het veldbezoek geen verblijfplaatsen waargenomen.

De vermelding van huismus en kerkuil kunnen worden gerelateerd aan de nabijgelegen woningen aan de Reedijk. Deze woningen bieden geschikte verblijfplaatsen en foerageermogelijkheden voor de huismus en kerkuil.

Met uitzondering van de huismus vormt het projectgebied mogelijk wel een onderdeel van het foerageergebied van de in Quickscanhulp.nl vermelde vogels. De huismus foerageert niet meer dan enkele honderden meters van haar verblijfplaats. Door het ontbreken van een verblijfplaats in of in de directe omgeving kan de huismus uitgesloten worden in het projectgebied. De gierzwaluw en slechtvalk foerageren hoog boven het projectgebied op prooien. Hierdoor heeft het projectgebied geen directe foerageerfunctie.

Algemene broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen broedvogels waargenomen. Door het intensieve beheer van de akker worden deze soorten ook niet verwacht.

Binnen het projectgebied worden fazant en patrijs gemeld in de bestaande verspreidingsgegevens. Tijdens het veldbezoek in het projectgebied zijn algemene soorten waargenomen, fazant en patrijs zijn niet waargenomen. Echter betreft de quickscan een momentopname, het is niet uit te sluiten dat deze vogels in een nabijgelegen perceel of aangrenzende akker aanwezig waren. Voor deze algemene vogels dient het projectgebied als foerageergebied en als potentiële broedlocatie.

Het stalenframe wat het dak van het busstation ondersteunt, wordt gebruikt als broedlocatie van kauw.

4.3.4. Reptielen

In de verspreidingsgegevens worden geen reptielen vermeld. In het projectgebied zijn geen geschikte biotopen aanwezig voor reptielen en zijn tijdens het veldbezoek ook niet waargenomen.

4.3.5. Amfibieën

In de verspreidingsgegevens worden geen amfibieën vermeld. In het projectgebied zijn geen amfibieën waargenomen. Het voorkomen van algemene soorten (AMvB artikel 75, tabel 1) zoals bruine kikker en gewone pad kan niet geheel worden uitgesloten in de aangrenzende watergangen.

¹ Jaarrond beschermde vogels met een vaste rust- en verblijfplaats zijn: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

4.3.6. Vissen

De watergangen zijn tijdens het veldbezoek niet bemonsterd, de kwaliteit van het water is niet geschikt voor (algemene) vissoorten. In de directe omgeving zijn waarnemingen van kleine modderkruiper en bittervoorn bekend. De greppel langs de noordrand van het busstation is te ondiep en biedt geen geschikt biotoop voor deze soorten. De watergang langs de Reedijk is breder en dieper en heeft een matig ontwikkelde onderwatervegetatie. Het voorkomen van kleine modderkruiper en algemene soorten (AMvB artikel 75, tabel 1) zoals tiendoornig stekelbaarsje of rietvoorn kan niet worden uitgesloten in de watergang langs de Reedijk.

4.3.7. Ongewervelden

Via quickscanhulp.nl zijn binnen 1-5 km afstand van het projectgebied waarnemingen bekend van rouwmantel en rivierrombout. Het projectgebied biedt geen geschikt biotoop voor de rouwmantel door het ontbreken van gevarieerde, open bossen met wilgen op vochtige en zonnige plaatsen. Daarnaast is deze soort sinds 1964 geen standvlinder meer in Nederland. De waarnemingen van rivierrombout kunnen worden toegewezen aan de nabijgelegen Oude Maas en Binnenbedijkte Maas. In het gebied zijn geen geschikte biotopen of waardplanten aangetroffen die noodzakelijk zijn voor beschermde vlinders, libellen en ander ongewervelden.

4.3.8. Overzicht van de in het projectgebied aanwezige beschermde flora en fauna

Van de in tabel 4.2 opgenomen planten- en diersoorten mag, gezien het voorgaande, worden aangenomen of is met zekerheid vastgesteld dat zij binnen het projectgebied voorkomen.

Tabel 4.2: Aangetroffen (onderstreept) en te verwachten beschermde en/of bedreigde flora en fauna

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Tabelnr. Flora- en faunawet*	Vogel-/ Habitat-richtlijn**
Zoogdieren***			
<i>Martes foina</i>	steenmarter	2	-
<i>Lepus europeus</i>	<u>haas</u>	1	-
<i>Oryctolagus cuniculus</i>	konijn	1	-
<i>Talpa europea</i>	<u>mol</u>	1	-
<i>Microtus arvalis</i>	veldmuis	1	-
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	gewone dwergvleermuis (f)	3	IV
<i>Pipistrellus nathusii</i>	ruige dwergvleermuis (f)	3	IV
<i>Eptesicus serotinus</i>	laatvlieger (f)	3	IV
Vogels***			
<i>Falco subbuteo</i>	boomvalk (f)	Jaarrond beschermd	-
<i>Buteo buteo</i>	buizerd (f)	Jaarrond beschermd	-
<i>Apus apus</i>	gierzwaluw,	Jaarrond beschermd	-
<i>Motacilla cinerea</i>	grote gele kwikstaart	Jaarrond beschermd	-
<i>Accipiter gentilis</i>	havik (f)	Jaarrond beschermd	-
<i>Tyto alba</i>	kerkuil (f)	Jaarrond beschermd	-
<i>Ciconia ciconia</i>	ooievaar (f)	Jaarrond beschermd	-
<i>Asio otus</i>	ransuil (f)	Jaarrond beschermd	-

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Tabelnr. Flora- en faunawet*	Vogel-/ Habitat- richtlijn**
<i>Falco peregrinus</i>	slechtvalk (f)	Jaarrond beschermd	vogelrichtlijn
<i>Accipiter nisus</i>	sperwer (f)	Jaarrond beschermd	
<i>Pernis apivorus</i>	wespendief (f)	Jaarrond beschermd	vogelrichtlijn
<i>Milvus migrans</i>	zwarte wouw (f)	Jaarrond beschermd	vogelrichtlijn
<i>Phasianus colchicus</i>	fazant (b)	Broedvogel	-
<i>Perdix perdix</i>	patrijs (b)	Broedvogel	-
<i>Corvus monedula</i>	<u>kauw (b)</u>	Broedvogel	-
Amfibieën			
<i>Rana temporaria</i>	bruine kikker	1	-
<i>Bufo bufo</i>	gewone pad	1	-
Vissen			
<i>Cobitis taenia</i>	kleine modderkruiper	2	II

* tabel 1: algemene soorten, tabel 2: overige soorten en tabel 3: soorten bijlage 1 AMvB of Habitatrichtlijn.

** Habitatrichtlijn II: soorten van Europees belang, IV: verbod op verstoren of vernietigen van de soort en zijn leefgebied.

*** Bij vogels wordt met een 'f' aangegeven dat het alleen om foerageergebied gaat, met een 'b' wordt aangegeven dat het om een broedgeval of nest gaat.

*** Bij vleermuizen wordt met een 'f' aangegeven dat het om foerageergebied gaat, met een 'vl' wordt een vliegroute aangegeven en met een 'vb' wordt een vaste rust- en verblijfplaats aangegeven.

5. EFFECTANALYSE

Het ontwikkelen van een P+R terrein grenzend aan het busstation kan negatieve effecten hebben op de aanwezige beschermde soorten. Deze effecten, zowel op de korte (gedurende de werkzaamheden) als op de lange termijn, worden hieronder beschreven. Aangezien het nog niet bekend is in welke periode van het jaar de werkzaamheden worden uitgevoerd, wordt aangegeven in welke periode negatieve effecten aan de orde zijn.

5.1. Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Het projectgebied heeft mogelijk een foerageerfunctie voor de steenmarter. Doordat het projectgebied een onderdeel is van een groter foerageergebied, ondervindt de steenmarter geen negatief effect omdat het projectgebied niet essentieel is voor de voedselvoorziening.

Met het deels verwijderen van de akker en de bosschage gaat een gedeelte van een geschikt biotoop voor algemene grondgebonden zoogdieren als haas, veldmuis, mol, konijn en andere muizen verloren. Een gedeelte van de akker en bosschage blijft aanwezig waardoor de kans op een negatief effect voor deze soorten is uitgesloten, zolang de zorgplicht (zie paragraaf 6.1) in acht wordt genomen tijdens de werkzaamheden.

Conclusie: De steenmarter ondervindt geen negatief effect doordat het projectgebied niet essentieel is voor de voedselvoorziening. Algemene zoogdiersoorten ondervinden geen negatief effect zolang de zorgplicht in acht wordt genomen.

Vleermuizen

Het projectgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, als onderdeel van een groter foerageergebied. Door de herinrichting van het projectgebied gaat een klein gedeelte van het foerageergebied verloren. Afhankelijk van het toepassen van het type en de hoeveelheid straatverlichting blijft het projectgebied in meer of mindere mate na de herinrichting geschikt als foerageergebied. In hoofdstuk 6 is hiervoor een aanbeveling opgenomen.

Indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden gebruik wordt gemaakt van breed uitstralende bouwverlichting tussen zonsondergang en -opkomst, kunnen langs vliegende en foeragerende vleermuizen in de periode april-november hiervan een verstorend effect ondervinden. Echter is er op de projectlocatie straatverlichting aanwezig waardoor de inzet van breed uitstralende bouwverlichting naar alle waarschijnlijkheid weinig extra verstoring oplevert.

Conclusie: Bij het inzetten van bouwverlichting in de periode april-november kunnen tijdelijk negatieve effecten worden verwacht op het foerageergebied van vleermuizen, daarnaast gaat een klein gedeelte van het foerageergebied verloren. Zolang de werkzaamheden tijdens de actieve periode tussen zonsopkomst en zonsondergang worden uitgevoerd, ondervinden vleermuizen geen negatief effect op korte termijn. Op de lange termijn kan een verkeerde keuze van verlichting een blijvend negatief effect hebben op het foerageergebied.

5.2. Vogels

Jaarrond beschermde vogels

Het projectgebied biedt geen geschikte nestlocaties voor jaarrond beschermde soorten. Het projectgebied maakt wel deel uit van een groter foerageergebied. Hierdoor is het projectgebied niet essentieel voor de voedselvoorziening van jaarrond beschermde vogels, waardoor een negatief effect op de korte én lange termijn kan worden uitgesloten.

Conclusie: Het projectgebied is niet essentieel voor de voedselvoorziening van jaarrond beschermde vogels. Hierdoor is bij de bouw en in gebruik namen van het P+R terrein van een negatief effect geen sprake.

Algemene broedvogels

De bomen en bosschage binnen het projectgebied vormen een geschikt leefgebied voor algemene (broed)vogels, ten tijde van de werkzaamheden is het projectgebied minder geschikt als leefgebied. In verband met het voorkomen van algemene broedvogels dienen de werkzaamheden te worden gestart buiten het broedseizoen (maart-augustus) of dient voorkomen te worden dat vogels tot broeden komen.

Conclusie: Verstoring van broedende vogels is aan de orde bij het uitvoeren van werkzaamheden in de periode maart-augustus. Op de lange termijn zijn negatieve effecten niet aan de orde.

5.3. Amfibieën

Het is niet uit te sluiten dat in het projectgebied algemene soorten (AMvB artikel 75, tabel 1) zoals bruine kikker en gewone pad voorkomen. Wanneer de watergang tussen het busstation en variant 2 of tussen de Reedijk en variant 3 (tijdelijk) moet worden gedempt, verliezen deze soorten een deel van hun leefgebied. In de omgeving blijft echter voldoende voortplantingswater aanwezig waardoor de populatie in stand blijft. Zolang er aan de zorgplicht en voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6) voldaan wordt, ondervinden algemene amfibieënsoorten geen negatief effect.

Conclusie: Ondanks het mogelijk dempen van een deel van een watergang blijft voldoende voortplantingswater aanwezig om de populatie algemene amfibieën in stand te houden. Van een negatief effect is dan geen sprake, zolang aan de zorgplicht en voorzorgsmaatregelen voldaan wordt.

5.4. Vissen

Het is niet uit te sluiten dat in de watergangen in of grenzend aan het projectgebied kleine modderkruiper voorkomt. Wanneer de watergang tussen het busstation en variant 2 of tussen de Reedijk en variant 3 (tijdelijk) moet worden gedempt, verliest deze soort een deel van zijn leefgebied. Het uitvoeren van werkzaamheden in de watergang in de periode maart-augustus leidt tot negatieve effecten op de voortplanting van kleine modderkruiper.

Door het nemen van voorzorgs- en mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat exemplaren van de kleine modderkruiper worden gedood en de voortplanting wordt verstoord. Op de lange termijn blijft leefgebied beschikbaar voor kleine modderkruiper en bittervoorn doordat de aard van het gebied niet wijzigt.

Conclusie: Kleine modderkruiper ondervindt op korte termijn negatieve effecten door tijdelijk verloren gaan van leefgebied. Op de lange termijn worden geen negatieve effecten verwacht.

6. MAATREGELEN

Negatieve effecten op beschermde planten en dieren dienen zo veel mogelijk te worden voorkomen. Daarom zijn in dit hoofdstuk allereerst algemene voorzorgsmaatregelen opgenomen ter voorkoming van verstoring of schade aan beschermde natuurwaarden. Wanneer de voorzorgsmaatregelen niet afdoende zijn, kunnen mitigerende en/of compenserende maatregelen genomen worden. Hiermee wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats gegarandeerd. De maatregelen dienen verder uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol, afgestemd op de daadwerkelijke, gedetailleerde planning en werkzaamheden.

6.1. Voorzorgsmaatregelen

Zorgplicht

Voor alle werkzaamheden in de buitenruimte geldt de algehele zorgplicht. Dit houdt het volgende in: *een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving*. Dit betekent in ieder geval dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover dat in redelijkheid kan worden gevraagd. Anders dienen maatregelen te worden genomen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om de gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Minst kwetsbare periode

Een groot deel van de verwachte schade aan broedvogels, reptielen, amfibieën en vissen is te voorkomen door buiten de voor hun kwetsbare periode te werken. Dat wil zeggen buiten de voortplantingsperiode en overwinterperiode. Voor deze perioden zijn wel richtdata te geven maar er moet nadrukkelijk vermeld worden dat deze perioden sterk afhankelijk zijn van het weer.

Gebruik bouwverlichting

Om de aanwezige foeragerende en passerende vleermuizen niet te verstoren en indirect schade toe te brengen aan kraamkolonies, wordt in de periode april tot en met november bij werkzaamheden geen gebruik gemaakt van breed uitstralende bouwverlichting in de periode tussen zonsondergang en -opkomst. Voor de zon-op-zon-onder-tijden kan de volgende internetpagina geraadpleegd worden: <http://www.zonsondergangtijden.nl/tabel-zonsondergang-2016.html>

6.2. Soortgerichte maatregelen

Vleermuizen

Indien straatverlichting wordt aangebracht op/rond het P+R Terrein is het aan te bevelen om hierbij te kiezen voor armatuur met een naar beneden gerichte lichtbundel.

Vogels

Bij werkzaamheden in de broedperiode van vogels (maart t/m augustus) dienen voorzorgsmaatregelen genomen te worden. Vanaf medio februari dient de vegetatie op de locatie waar de werkzaamheden (inclusief eventuele rijroute en werkdepot) plaatsvinden gedurende de gehele broedperiode op een hoogte van 10 cm gehouden te worden.

Indien wel broedende vogels aanwezig zijn in bomen, struiken en/of grazige vegetatie, dient de begeleidende ecooloog aan te geven hoe lang de werkzaamheden gestaakt moeten worden of op welke wijze de werkzaamheden toch uitgevoerd kunnen worden.

Vissen en amfibieën

Het uitvoeren van werkzaamheden in watergangen dient plaats te vinden in de periode september-februari, buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van vissen en amfibieën. Indien dit niet mogelijk is, dient de watergang en oeverzone vanaf februari vrij gehouden te worden van vegetatie, zodat beschutting ten behoeve van de voortplanting afwezig is.

De vegetatie in de oeverzone en het water dient voorafgaand aan en gedurende de uitvoeringsperiode verwijderd te worden. Daarnaast geldt het volgende voor de kleine modderkruiper:

De werkzaamheden in watergangen dienen uitgevoerd te worden conform 'Soortenstandaard Kleine modderkruier', versie 2.0 december 2014 van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Het doden van kleine modderkruiper kan worden voorkomen door deze weg te vangen en te verplaatsen naar geschikt habitat buiten de invloedssfeer van de activiteiten. Er is geen ontheffing nodig als dit geschikte habitat, al dan niet nieuw gerealiseerd, gelegen is in hetzelfde watersysteem als waar kleine modderkruiper weggevangen wordt. Tevens moeten de kleine modderkruipers binnen de daarvoor benodigde tijd worden overgeplaatst, zonder langdurige tussentijdse opslag. Het wegvangen kan gebeuren door het achtereenvolgens nemen van de volgende maatregelen, allen onder begeleiding van een deskundige op het gebied van kleine modderkruiper:

- Werkzaamheden mogen plaatsvinden in een periode dat geen ijs op het water aanwezig is en de watertemperatuur onder de 25° Celsius is.
- Afdammen van het gedeelte van de watergang dat (tijdelijk) gedempt wordt.
- De waterdiepte moet tot 30 à 40 centimeter verlaagd worden.
- De aanwezige kleine modderkruipers moeten afgevangen worden.
- De afgevangen exemplaren moeten zo snel mogelijk in de (nieuw gerealiseerde) watergangen met geschikt leefgebied waar geen werkzaamheden (meer) in plaatsvinden, geplaatst worden.

6.3. Goedgekeurde gedragscodes

Een door het ministerie van Economische Zaken (EZ) goedgekeurde gedragscode kan worden gehanteerd. Voor tabel 2-soorten van de Flora- en faunawet kan de gedragscode worden gebruikt voor de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud of ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. De werkzaamheden dienen voor het onderhavige project in een ecologisch werkprotocol te worden uitgewerkt. Voor soorten van tabel 3 mag de gedragscode alleen gebruikt worden voor werkzaamheden die vallen onder 'bestendig beheer en onderhoud' en 'bestendig gebruik'. Werkzaamheden die onder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting vallen en een negatief effect hebben op soorten van tabel 3, zijn ontheffingsplichtig. De benodigde mitigerende maatregelen voor tabel 3-soorten dienen ook in een ecologisch werkprotocol te worden uitgewerkt.

7. CONCLUSIE EN ADVIES VERVOLGTRAJECT

7.1. Conclusie

Ten behoeve van het te ontwikkelen P+R terrein grenzend aan het busstation bij Heinenoord moeten een luzerne-akker, bosschage en enkele bomen mogelijk worden verwijderd. In verband met de herinrichting is een quick scan in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd.

Zoogdieren

Het projectgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, het gebruik van breed uitstralende bouwverlichting kan negatieve gevolgen hebben op deze soortgroep. Om deze negatieve effecten te minimaliseren is het aan te raden geen breed uitstralende bouwverlichting toe te passen in de maanden april-november tussen zonsondergang en -opkomst.

Vogels

Voor jaarrond beschermde vogels heeft het projectgebied een foerageerfunctie. Echter is een projectgebied een onderdeel van een groter foerageergebied, waardoor het projectgebied niet essentieel is voor de voedselvoorziening.

Verstoring van broedende vogels is aan de orde bij het uitvoeren van werkzaamheden in de periode maart-augustus. Door het nemen van voorzorgsmaatregelen (paragraaf 6.2) is geen sprake van een negatief effect tijdens de broedperiode van algemene vogels.

Amfibieën en vissen

Ondanks het mogelijk dempen van een deel van een watergang blijft voldoende voorplantingswater aanwezig om de populatie algemene amfibieën in stand te houden. Van een negatief effect is dan geen sprake, zolang aan de zorgplicht en voorzorgsmaatregelen zoals beschreven in paragraaf 6.2 in acht genomen te worden.

Kleine modderkruiper

Wanneer één of meerdere van de watergangen (gedeeltelijk) moeten worden gedempt, kunnen negatieve effecten worden verwacht op de kleine modderkruiper. In de directe omgeving van het projectgebied blijft leefgebied in andere watergangen beschikbaar. Ten aanzien van de kleine modderkruiper, maar ook voor de andere aanwezige niet-beschermde vissoorten, zijn maatregelen voorgeschreven om negatieve effecten te voorkomen.

Overige soorten

Door afwezigheid van bepaalde biotopen is het voorkomen van o.a. vaatplanten, insecten, reptielen en ongewervelden niet aan de orde.

Met de huidige beschikbare informatie over de werkzaamheden kunnen de werkzaamheden, met de voorgeschreven voorzorgsmaatregelen, zonder ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet worden uitgevoerd.

Indien de uitvoeringsperiode en exacte begrenzing van projectgebied bekend zijn, dient deze rapportage te worden aangepast of aangevuld.

8. BRONNEN

Geraadpleegde literatuur:

- Lange, R., e.a., *Zoogdieren van West-Europa*, Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming i.s.m. Natuurmonumenten, Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht 2003.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, *Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000*, Nederlandse Fauna 5, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden 2002.
- Jonsson, L., *Vogels van Europa, Noord-Afrika en Midden-Oosten*, Stockholm, 1993.
- Emmerik van, W.A.M, Nie de, H.W., *De zoetwatervissen van Nederland, Ecologisch bekeken*, Vereniging Sportvisserij Nederland, Bilthoven 2006.
- Van Kessel, N. & J. Kranenbarg, *Vissenatlas Gelderland, Ecologie en verspreiding van zoetwatervissen in Gelderland*, Bedum 2012.

Geraadpleegde internetpagina's:

- mijn.rvo.nl
- www.vleermuis.net
- www.ravon.nl
- www.vlindernet.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zuid-holland.vissenatlas.nl

1 Natuurwetgeving

In Nederland zijn ten aanzien van natuurwetgeving twee richtlijnen en twee wetten van toepassing:

- Vogelrichtlijn;
- Habitatrichtlijn;
- Natuurbeschermingswet;
- Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet en de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn beschermen gebieden die in het kader hiervan zijn aangewezen. De Flora- en faunawet is meer soortgericht en geldt daar waar beschermde soorten voorkomen.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn is een Europese richtlijn die in 1979 is vastgesteld en is gericht op de bescherming van vogelsoorten binnen de Europese Unie (EU). De richtlijn verplicht de lidstaten tot de instandhouding van de in het wild levende vogelsoorten op hun grondgebied en heeft betrekking op de bescherming van vogels, hun eieren, nesten en leefgebieden.

De richtlijn draagt tevens zorg voor de extra bescherming van broed- en trekvogels die:

- met uitsterven worden bedreigd;
- gevoelig zijn voor veranderingen in de leefomgeving;
- als bijzonder zeldzaam beschouwd worden;
- bescherming nodig hebben vanwege de eisen die ze aan hun habitat stellen.

Voor de vogels die genoemd zijn op de lijst van kwalificerende soorten heeft de minister Speciale Beschermingszones (SBZ's) aangemeld en deze zijn als zodanig aangewezen door de EU. In deze gebieden en daar buiten mogen geen handelingen worden verricht die een negatief effect hebben op de voorkomende beschermde vogels (o.a. omtrent het doden, vangen of verstoren). Voor de aangewezen Vogelrichtlijngebieden geldt ook het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en het daarmee samenhangende toetsings- en afwegingskader, zoals in artikel 6 van de Habitatrichtlijn is opgenomen.

Habitatrichtlijn

De Europese Habitatrichtlijn is complementair aan de Vogelrichtlijn en richt zich op de bescherming van bijzondere planten- en diersoorten (uitgezonderd vogels) en hun leefgebieden.

De in de Habitatrichtlijn genoemde maatregelen zijn gericht op:

- het behoud van natuurlijke habitat en ecosystemen;
- de bescherming van leefgebieden van bepaalde dieren en planten.

Met de richtlijn wordt getracht een Europees ecologisch netwerk tot stand te brengen (Natura 2000), zodat migratie van planten- en diersoorten binnen de EU mogelijk wordt gemaakt.

Zowel voor soorten als natuurlijke habitat kunnen door de lidstaten SBZ's aangemeld worden (gebieden van communautair belang). Deze moeten door de Europese Commissie worden goedgekeurd. Activiteiten die de soorten en habitat binnen een SBZ aantasten zijn verboden. Tevens moeten de milieueffecten van deze activiteiten worden beoordeeld. Wanneer een activiteit van groot openbaar belang (activiteit i.v.m. menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of verbetering van het milieu) is, kan in sommige gevallen ontheffing worden verleend. Wel moeten dan respectievelijk mitigerende en/of compenserende maatregelen worden genomen.

In bijlage I van de Habitatrichtlijn wordt de beschermde habitat genoemd. In bijlage II zijn de planten- en diersoorten genoemd, waarvan de habitat beschermd moet worden om deze soorten in stand te houden. Een aantal van deze soorten heeft een prioritaire status, wat inhoudt dat niet alleen de soort, maar ook de leefomgeving hiervan als beschermd beschouwd moet worden.

In bijlage IV worden de soorten genoemd die strikte bescherming genieten. Het is verboden deze soorten te doden, te vangen, te verontrusten of hun habitat aan te tasten. Dit geldt niet alleen binnen de SBZ's, maar ook daar buiten. Veel soorten uit bijlage IV zijn ook genoemd in bijlage II.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet is een gebiedsbeschermingswet, waarin de aanwijzing van gebieden als 'Beschermd natuurmonument' is geregeld. In de beschermde gebieden zijn handelingen die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of planten en dieren verboden zonder vergunning.

In 1998 is de Natuurbeschermingswet herzien. Sindsdien is het voor de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I, voormalig LNV) mogelijk beschermde landschapsgezichten aan te wijzen, alsmede gebieden die wegens internationale verplichtingen beschermd moeten worden (SBZ's). Daarnaast heeft het Rijk een aantal beschermingstaken gedelegeerd aan de provincies (o.a. verlenen van vergunningen).

In 2005 is de Natuurbeschermingswet gewijzigd. Het doel van deze wijziging is de gebiedsbeschermingscomponent van de Vogel- en Habitatrichtlijn beter te verankeren in de Nederlandse natuurwetgeving.

De Natuurbeschermingswet bestaat uit drie onderdelen:

- aanwijzing van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (artikel 10a);
- beheer van deze gebieden (artikel 19a, 19b en 19c);
- toetsen van plannen, projecten en andere handelingen in of nabij deze gebieden (artikel 19d, 19e, 19f, 19g en 19h).

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is gericht op de bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten en is sinds 1 april 2002 in werking. Sinds augustus 2009 is een aangepaste beoordeling van toepassing en sinds juli 2012 is een aanscherping van de aangepaste beoordeling van toepassing. De Flora- en faunawet is een raamwet, hetgeen inhoudt dat alleen de hoofdlijnen zijn opgenomen. De uitwerking van deze hoofdlijnen is geregeld in aparte besluiten en regelingen.

De Flora- en faunawet is ontstaan uit een aantal Nederlandse soortbeschermingswetten (Vogelwet 1936, Wet Bedreigde Uitheemse Dier- en Plantensoorten, Jachtwet, Nuttige dierenwet 1914 en hoofdstuk V van de Natuurbeschermingswet) en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. Deze Europese soortbescherming heeft met de Flora- en faunawet een Nederlandse vertaling gekregen en vervangt deze. Ook de Nederlandse soortbeschermingswetten zijn vanaf de inwerkingtreding vervangen door de Flora- en faunawet.

Hoofdstuk II (artikel 3, eerste en tweede lid, en artikel 4, eerste, tweede en derde lid) van deze wet bevat bepalingen aangaande de aanwijzing van beschermde planten- en diersoorten. De aanwijzing op nationale gronden heeft plaatsgevonden bij Algemene Maatregel van Bestuur (Staatsblad 523 28 november 2000, Staatscourant 13 maart 2002). Internationaal gezien zijn bij ministeriële regeling de soorten overgenomen uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bijlage 1 van de Vogelrichtlijn.

Uitgangspunt in de Flora- en faunawet is het “nee-tenzij”-beginsel. Beschermen staat voorop, ingrijpen is bij uitzondering mogelijk. Het beschermen van soorten wordt door de wet op twee manieren mogelijk gemaakt:

1) Het verbieden van een aantal handelingen die schadelijk zijn voor beschermde planten of dieren. Op basis van artikel 8 is het verboden om beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen. De artikelen 9 tot en met 12 zijn gericht op het beschermen van diersoorten. Hierin staat beschreven dat het verboden is beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (art. 9), opzettelijk te verontrusten (art. 10), nesten, holen, andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (art. 11) en eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen (art 12).

2) Het aanwijzen van kleine terreinen of objecten als beschermde leefomgeving. Hoofdstuk IV bepaalt dat Gedeputeerde Staten de mogelijkheid hebben om plaatsen die van grote betekenis zijn voor een beschermde planten- of diersoort aan te wijzen als beschermde leefomgeving.

Op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet kan ontheffing worden verleend voor handelingen die in strijd zijn met de verboden uit de wet. Per 23 februari 2005 is het een en ander veranderd ten aanzien van de ontheffingen voor de Flora- en faunawet. Aanleiding hiervoor is het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met de wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere aanwijzingen (AMvB artikel 75).

Met de komst van AMvB artikel 75 is niet meer altijd een ontheffing nodig voor het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte. Dat scheelt het doorlopen van de tijdrovende ontheffingsprocedure. Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu een vrijstellingsregeling. Kort gezegd komt de regeling hierop neer:

Als uw werkzaamheden vallen onder reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkeling, geldt in veel gevallen een vrijstelling. Er zijn twee soorten vrijstellingen:

- 1) een algemene vrijstelling (voor algemene soorten, deze zijn opgenomen in tabel 1);
- 2) een vrijstelling op voorwaarde dat u handelt conform een goedgekeurde gedragscode (voor zeldzame soorten, opgenomen in tabel 2, en alle vogels).

Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling. Als uw werkzaamheden niet vallen onder reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkeling en er is een reële kans van schade aan beschermde dieren of planten, dan moet vooraf een ontheffing worden aangevraagd.

Voor zeldzame soorten (deze zijn opgenomen in tabel 3) is ten aanzien van de genoemde werkzaamheden geen vrijstelling van toepassing en moet ook ontheffing worden aangevraagd. Wanneer een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet wordt aangevraagd dient voor tabel 3-soorten het wettelijk belang van de ingreep aangegeven te worden. Bij een ruimtelijke ingreep gaat het doorgaans om de volgende belangen:

- Bescherming van flora en fauna (belang b);
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (belang d);
- Dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (belang e);
- Uitvoeren van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (belang j).

Voor tabel 3-soorten die ook in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen (waaronder alle vleermuizen) kan alleen een ontheffing worden afgegeven voor belang b, d en e. Daarnaast kan voor belang j voor deze soorten een ontheffing worden afgegeven indien het slechts om 'verstoren' gaat van de soort en zijn vaste rust- en verblijfplaats.

Rode lijsten

Op Rode lijsten staan soorten die worden bedreigd in hun voortbestaan. In Nederland is inmiddels voor negen soortgroepen een Rode lijst gepubliceerd in de Staatscourant:

- vogels;
- dagvlinders;
- zoogdieren;
- reptielen en amfibieën;
- paddenstoelen;
- libellen;
- krekels en sprinkhanen;
- korstmossen;
- zoetwatervissen.

De Rode lijsten komen voort uit het Verdrag van Bern. Dit verdrag vraagt bijzondere aandacht voor soorten die met uitsterven worden bedreigd en kwetsbaar zijn. Rodelijstsoorten genieten geen wettelijke bescherming. Wel is in de Flora- en faunawet (artikel 7) wettelijk vastgelegd dat de overheid zich inzet voor de bescherming van deze soorten en onderzoek naar deze soorten bevordert. Provinciale en gemeentelijke overheden en terreinbeherende instanties worden geacht rekening te houden met de Rode lijsten bij het uitvoeren van beheer en het formuleren van beleid.

2 Foto's projectgebied

Figuur 2 Watergang tussen het busstation en locatie variant 2

Figuur 3 Close-up van de watergang tussen het busstation en locatie variant 2

Figuur 4 Scheiding tussen het busstation en locatie variant 2, op de achtergrond de A29

Figuur 5 Locatie variant 2 gezien vanaf het busstation

Figuur 6 Locatie van variant 3 gezien vanaf de hoek van het busstation

Figuur 7 Bosschage tussen locatie variant 3 en het busstation

Figuur 8 Watergang tussen locatie variant 3 en de Reedijk

BIJLAGE

3 Werkgrenzen

4 Resultaten Quickscanhulp.nl

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Spindotterbloem	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Zomerklokje	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Cottus gobio	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km
rouwmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
Rivierrombout	Insecten - Libellen	tabel III	1 - 5 km
Roek	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Stenuil	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Bever	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Noordse woelmuis (arenicola)	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km